

ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് മുൻപ് ചെയ്യുന്ന വിലയിരുത്തൽ അനസ്തേഷ്യയെ കൂടുതൽ അപകടകരമാക്കുന്ന കാരണങ്ങൾ:

രോഗിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഘടകങ്ങൾ:

- പ്രമേഹം
- ഉയർന്ന രക്തസമ്മർദ്ദം
- ഹൃദയരോഗങ്ങൾ - ആൻജിന (ചെസ്റ്റ് വേദന), വാൽവ് രോഗങ്ങൾ, ഹൃദയസമ്മർദ്ദക്കുറവ്, മുമ്പത്തെ ഹൃദയാഘാതം
- മുമ്പത്തെ അനസ്തേഷ്യയ്ക്ക് പ്രതികൂല പ്രതികരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്
- വൃക്ക സംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ - ആക്യൂട്ട്/ക്രോണിക് വൃക്കസമ്മർദ്ദക്കുറവ്
- ശ്വാസകോശ സംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ - ആസ്ത്മ, COPD (ശ്വാസവായു തടസ്സപ്പെടുന്ന അവസ്ഥ)
- • അമിതവണ്ണം
- • ഒബ്സ്ടക്റ്റീവ് സ്ലീപ്പ് അപ്പിയ (ഉറക്കത്തിനിടെ ശ്വാസ തടസ്സം, സാധാരണയായി അമിതവണ്ണം കാരണം)
- • സ്ട്രോക്ക്
- • മുൻപ് (സീസർ) അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നാഡീരോഗങ്ങൾ
- • പുകവലി
- • മദ്യം

ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കിടയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ

അനസ്തേഷ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ:

- ഛർദ്ദി തോന്നൽ
- ഛർദ്ദി
- പല്ലിന് കേടുപാട്
- ശബ്ദപെടിയിലെ (larynx) പരിക്ക്
- തൊണ്ടവേദന
- അനസ്തേഷ്യ മരുന്നുകളോട് അലർജിക് പ്രതികരണം
- അനസ്തേഷ്യ മരുന്നിന്റെ അമിത ഡോസ്

- ലിഗ്നോകെയിൻ വിഷബാധ: വായ ചുറ്റുമുള്ള മുരടിപ്പ്, മുഖത്ത് കുത്തിവെയ്പ്പ് പോലെയുള്ള തോന്നൽ, തുടർന്ന് കുഴഞ്ഞുവീഴൽ. ചികിത്സ - മരുന്ന് നിർത്തുക, ശ്വാസവഴി സംരക്ഷിക്കുക, കുഴഞ്ഞുവീഴലിന് മരുന്ന് നൽകുക.
- ശരീര താപനില കുറയുക - മരുന്ന് മൂലമുള്ള ഊഷ്മണിയന്ത്രണം കുറയുന്നതിനെ തുടർന്ന്. ചികിത്സ - ശരീരം ചൂടാക്കൽ.

ശസ്ത്രക്രിയ സംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ

ഉടൻടി സംഭവിക്കുന്ന ശസ്ത്രക്രിയാനന്തര പ്രശ്നങ്ങൾ

- **പ്രാഥമിക രക്തസ്രാവം:** ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കിടയിൽ സംഭവിക്കുന്ന രക്തസ്രാവം
- **രക്തസ്രാവം:** ശസ്ത്രക്രിയക്ക് പിന്നാലെ ഉടൻ ഉണ്ടാകുന്നത്, postoperative BP ഉയരുന്നതിനെ തുടർന്ന്
- ശ്വാസകോശത്തിന്റേ ഒരു ഭാഗം പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ **ചുരുങ്ങി വായു നിറയാതെ പോകുന്ന അവസ്ഥ:** ശ്വാസകോശത്തിലെ ചെറിയ ഭാഗങ്ങൾ ഇടുങ്ങുകയും ഗ്യാസ് കൈമാറ്റം കുറയുകയും ചെയ്യുന്നു. ചെസ്റ്റ് ഫിസിയോതെറാപ്പി , രോഗിയുടെ ശ്വാസകോശത്തിലേക്ക് **യന്ത്രത്തിന്റേ സഹായത്തോടെ ഇടയ്ക്കിടെ (intermittently) positive pressure നൽകി വായു നിറയ്ക്കുന്ന ശ്വാസകോശ സഹായം**,കൊണ്ട് ചികിത്സിക്കുന്നു.
- **ഷോക്ക്:** രക്തനഷ്ടം, ഹൃദയാഘാതം, പൾമണറി എംബോളിസം എന്നിവ മൂലം. രക്തസമ്മർദ്ദം വളരെ താഴും, ഹൃദയം, തലച്ചോറ്, വൃക്കകൾ എന്നിവയ്ക്ക് രക്തവിതരണം കുറയും.
- **മൂത്രത്തിന്റേ അളവ് കുറയുക:** BP കുറയുന്നതോ IV fluids കുറച്ച് നൽകുന്നതോ കാരണം.

പ്രാരംഭ ശസ്ത്രക്രിയാനന്തര പ്രശ്നങ്ങൾ

- **വേദന** - പെയിൻകില്ലർ നൽകി ചികിത്സിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ പെയിൻകില്ലറുകൾക്ക് തന്നെ side effect ഉണ്ടാകാം. അപൂർവ്വമായി Steven Johnson syndrome പോലുള്ള ഗുരുതര അലർജി ഉണ്ടാകാം.
- **വീക്കം, കരിമ്പാടുകൾ (bruising)** - വളരെ സാധാരണമാണ്. ശസ്ത്രക്രിയയുടെ വിസ്കൂതിയനുസരിച്ച് ദിവസങ്ങളിൽ നിന്നും

മാസങ്ങളിൽക്കുറുമിടയിൽ മാറും. മരുന്നും മസാജും, ചിലപ്പോൾ elastic garment-ും ഉപദേശിക്കും.

- **മുറിവ് ഇൻഫെക്ഷൻ** - രോഗാണു വളർച്ച മൂലം. ലക്ഷണങ്ങൾ: വേദന, ചുവപ്പ്, വീക്കം, പനി, പൂഴ്വളർച്ച. ചികിത്സ: പുഴു culture ചെയ്ത് ശരിയായ ആന്റിബയോട്ടിക് നൽകുക.
- **ചർമ്മ മരണം** - ഗുരുതരമായ പ്രശ്നം. ചെറിയ സ്ഥലങ്ങളിൽ conservative management, വലിയ necrosis-ൽ surgery/skin grafting ആവശ്യമാണ്. പുകയില 4 ആഴ്ച surgery ക്ക് മുമ്പും 6 ആഴ്ച surgery ക്ക് ശേഷവും ഒഴിവാക്കണം.
- **ആക്സീക് മാനസിക് ഡ്രമം** - ദേഹത്തിൽ വെള്ളക്കുറവ്, ഇലക്ട്രോലൈറ്റ് അസന്തുലിതാവസ്ഥ, ഉറക്ക പ്രശ്നം മുതലായവ കാരണം. കാരണം കണ്ടെത്തി ചികിത്സിക്കണം.
- **ചർദ്ദി/വൈറ്റ് തോന്നൽ** - മരുന്ന്, മലവിസർജനം കുറയൽ മുതലായവ മൂലം. അപൂർവ്വമായി ഭക്ഷണം ശ്വാസകോശത്തിലേക്ക് ചെന്നാൽ ശ്വാസകോശം അണുബാധ.

ഓപ്പറേഷൻ മുൻപ് ഭക്ഷണം/വെള്ളം ഒഴിവാക്കൽ

നിർദ്ദേശങ്ങൾ കർശനമായി പാലിക്കണം.

- **പനി** - ചെറിയ പനി സാധാരണമാണ്,
- **ഹീമറ്റോമ** - അപൂർവ്വം. രക്തം കട്ടപിടിക്കുന്നത് തടയുന്ന മരുന്നുകൾ /ഹെർബൽ മരുന്ന് ഓപ്പറേഷൻ മുൻ നിർത്തണമെന്ന് ഡോക്ടർ ഉപദേശിക്കുന്നു.
- **സീറോമ** - ചർമ്മത്തിനടിയിൽ ദ്രാവകം ശേഖരണം **ദ്രാവകം പുറത്താക്കൽ** ആവശ്യമാണ്.
- **രണ്ടാമതായി ഉണ്ടാകുന്ന രക്തസ്രാവം** - അണുബാധ മൂലം ഉണ്ടാകുന്ന രക്തസ്രാവം സംഭവിച്ചാൽ ഉടൻ എത്തണം.
- **ശ്വാസകോശ അണുബാധ** - പനി, ചുമ, ശ്വാസം മുട്ടൽ സംഭവിച്ചാൽ **ആന്റിബയോട്ടിക്കുകൾ എടുക്കണം**
- **DVT (Deep Vein Thrombosis)** - കാലിലെ vein-ൽ blood clot. prevention - early mobilisation, LMWH injection.
- **Pulmonary embolism** - clot lung-ലേക്ക് പോയി vessel തടയു് → chest pain, breathlessness. CT pulmonary angiography വഴി കണ്ടെത്തുന്നു, anticoagulants നൽകി ചികിത്സിക്കുന്നു.

ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കു ശേഷമുള്ള വൈകിയുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ

1. **പാടുകൾ (Scars)** - ശസ്ത്രക്രിയയിൽ **പാടുകൾ** ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയില്ല. എല്ലാവർക്കും **പ്രവണത**. വ്യത്യസ്തമാണ്.

- **Keloid** – കട്ടിയുള്ള, ചൊറിച്ചിൽ, ചുവന്ന പാട്. Injection, massage, compression, ചിലപ്പോൾ laser.
- **Scar widening** – പാട് വീതി കൂടുക. പ്രത്യേക ചികിത്സ വേണം.
- **Hypertrophic scar** – സാധാരണ post-op കാലത്ത് കാണപ്പെടുന്നു, സമയം കഴിഞ്ഞാൽ creams, massage, pressure garments ഉപയോഗിച്ച് കുറയും.
- **Unsatisfactory result** – 100% ഫലം ഉറപ്പില്ല. realistic expectations വേണം.